

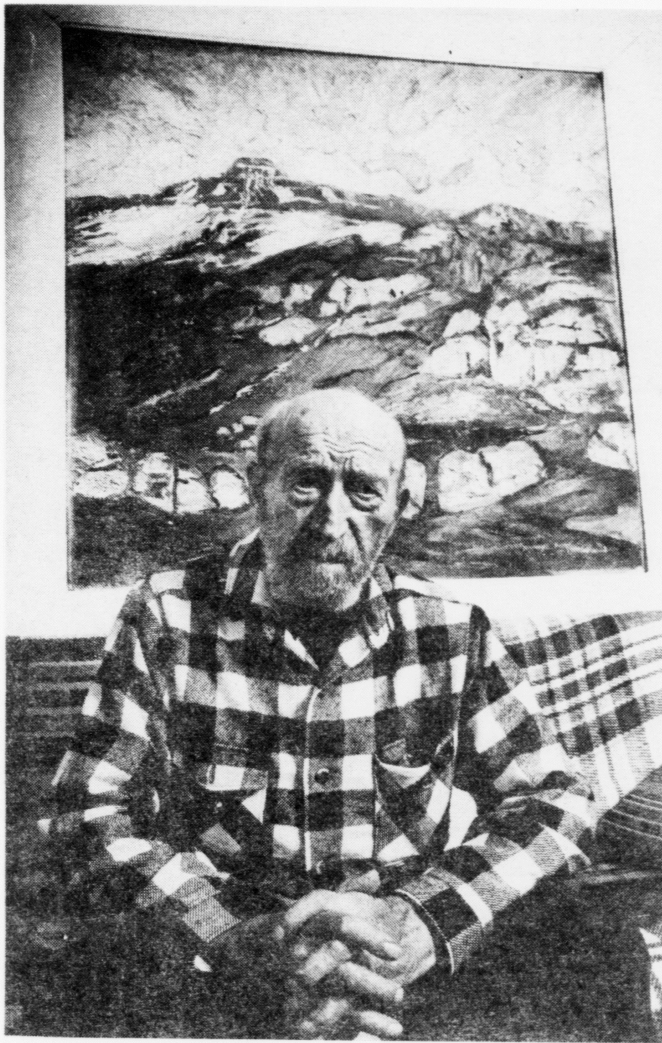

Foto: Kalmar og Alan

Havnar Hornorkestur nú Norsku Løvu á 80 ára heiðurskonsertini fyri W. Heinesen á Føroya Lærarakúla.

Nú vit hava fingið symfoniorkestur, var tað hildið at vera spennandi og hóskandi at heiðra 90 ára føðingardagsbarnið við hesum hansara verki i symfoniskum búna.

Tívlis dötur

Í 1968 varð framfórdur satiriskur skemtileikur, ið kallaðist »Hoyr um annan, hygg um teg sjálván«. Upprunaliga fóru William Heinesen og Hans Andrias Djurhuus, sum í mong ár var formaður í Havnar Sjonleikarfelag, longu tíðliga í 30-árunum undir at skriva slíka leik í felag, men ikki fyrr enn Eyðun Johannesen á heysti 1967 av tilvild kom fram á handritið og birti uppundir at fáa leikin fram á pall, tók W. Heinesen seinasta takið at fáa hendan glantrileik, sum hann sjálvur kallar hann, fórdan fram til tíðina og skrivadan lidnan.

Í hesum sjónleiki er nógvur sangur og eisini

instrumentalur tónleikur, ið dregur fram bæði tað ævintýrkenda frá Hans Andriasi og Williamsa trolleska spæl. Av hesum mundu Tívlis dötur ivaleyst vera tað, sum fall áhoyrarunum sterkast í oyru.

Yvir gamla skjaldra-tekstin hevur W. Heinesen her gjørt eitt litið tónaverk so sterkt í sínari ávirkan og so upprunaligt í sinum skapi, at tónlistafólk víða hvar hava undrast á tað. Hesin sangur kann kanska lýsast sum ein modulerandi kanon á tann hátt, at meðan bassarnir og seinni eisini tenorarnir áhaldandi syngja hetta tróllakenda lag í upprunaligu tónaleg-uni, so skifta kvinnuróddirnar legu og lag, so at sangurinn meira og meira øsist upp, men tó endar í einum friðarligum dimenuendo. Oman á hetta tróllakvæði, er tað eins og William aftur letur ævintýrskaldið Hans Andrias koma til orða í koduni »Tað er sum hjartað brestur, tá mjørkin loynir landið«.

Listaskálakantatan

Í 1941 varð Listafelag Føroya stovnað í Keypmannahavn. Maðurin aftan fyri hugsjónina og eld-hugaður formaður í meira enn 20 ár var Hanus Debes Joensen. Frammar-laga í huganum á honum og øðrum, sum dyggiliga tóku undir, var tað at fáa til vega egin høli, ein lista-skála til varðveitslu av listaverkum og sum virkan tótt í okkara listarheimi.

Først í 60-árunum vórðu stig av álvara tikin til at fáa framt hendan dreyim í verki. Hanus víð Hogadalsá, ið tá var vörðin formaður, bar nú upp á mál við William Heinesen, sum eisini var nevndarlimur, um at fáa gjørt eina kantatu at framföra í sambandi við komandi upplatingina av skálanum. William tók fúsar undir, og stutt eftir fær Karsten Hoydal, tá staddur í Italia, boð um at skriva tekst. At hon skuldi snúgvá seg um list, var eyðsæð, men harumframt vóru tær treytir lagdar við, at erindislagið til

gamla sálmin Ljómurnar i rættliga stóran mun skuldi ganga aftur í yrkingini. Karsten fór nú undir at yrkja og William at gera sær hugsanir um tónleikin.

Tað komu tó at ganga nokur ár, áðrenn nokur upplatingarløta kundi koma upp á tal. Heimafurkomin fekk Karsten sine yrking lidna, men tað mundi ikki vera fyr enn tætt fram ímóti at Listaskálin var um at vera liúgur — á heysti 1969 — at William av álvara fór undir at geva tónleikinum sitt endaliga skap. Handverk- arar, sum um tað mundið vóru og settu í stand uppi hjá Lisu og Williami, hoyrdu listamannin tíðliga og seint áhaldandi sita og spæla einsljoðandi tónleik mestsum uppi-saman upp á klaver, og skiltu, at her mundi okkurt álvarsligt vera í umbúna.

Tað kom at falla mær í lut at skula festa nýggju kompositiónina á blað. Hugnaligar og spennandi lötur vóru tað at sleppa at arbeiða saman við listamanninum.

So hvørt sum kompositiónin kom á blað, mettu vit um hana í korsamanhang og um strukturin annars. Soleiðis komu vit eisini fram til, at tað mundi geva afturljóð móti endanum at lata sjálvt Ljómur-lagið koma til orða fyrst í spakforum polyfonum satsi og so fulltónandi enda við einum satsi, vit í føroyska kórnum í Keypmannahavn nokur ár frammanundan høvdu fingið frá Finn Videro.

Men tónleikinur kom niður á pappírið var tað tó eyðsæð, at gott hevði verið, um professionellur musikari og kórmaður tók sær av endaligu viðgerðini. Tí fær nú Karl S. Clausen, sum mangan var goður at heita á, alt tilfarið sendandi. Eggjaður av uppgávu og av tónleiki Williams hevði hann eftir fáum vikum skipað hetta frumtilfar til fullborna kantatu við solo-sangi, kvinnu-, mans- og blandaðum kórsangi og við einum orkestursatsi, sum til fulnar stuðlaði og gav kantatuni tað flog, sum upprunatónaskaldið hevði havt í hyggju.

Inn í hendan musikalska samanhag hevði W. Heinesen lagt nokur orindi at vera í framsøgu uttan tónleik, har skaldið Karsten Hoydal betur fær orð fyrri seg við sínari fráliku yrking um list sum part av umhvorvi og gerandislívi og ikki bert nakað, tú hevur hangandi á veggnum ella kanst lata upp fyrri, tá ið tíð og høvi eru til tað.

Ólavur Hátún

Tornið við heimsins enda út sum tónleikaverk

Í sambandi við at William Heinesen, listamaður og heiðursborgari í Havn, fyrr 90 ár 15. januar í ár, hevur Tórshavnar Býráð avgjørt at standa aftanfyrri útgávuna av nýggjum tónleikaverki, ið ber heitið »Tornið við heimsins enda«.

Tónleikin hava Ólavur Jacobsen, Oddur Jacobsen og Jóan Petur Andreassen gjørt.

Egi Dam hevur staðið ið fyrri tekstaúrvalinum.

Tónleikin er skrivaður til sjónleikin »Tornið«, sum Egi Dam hevði lagt til rættis eftir skaldsøguni »Tornið við heimsins enda« hjá William Heinesen.

Tónleikaverkið kemur út á bandi og flogu. Í verkinum eru ialt nýggju lög við tónleiki og sangi.

So frægir sangarar sum heimskenði sviin Tommy Kørberg — best kendur fyrri sang sin í sangleikinum »Chess«, og Sanne Salmonsens úr Danmark syngja.

Danmarks Radio undirhaldsorkestur

stjørnað av Børge Wagner er berandi tónleikakraftin, og hesar upptøkur eru gjørdar hjá Easy Sound í Keypmannahavn. Easy Sound studio verður mettt at framleiða tónleik á seta høgum stigi.

Eisini heimskenðu islendsku »Mezzeforthe« tónleikararnir Eytör Gunnarsson, Gunnlaugur Brim og Jóhann Asmundsson spæla okkurt lag, og er hetta tikið upp í Mezzestudionum í Íslandi.

»Veggvisuna« á lag nr. 5 syngur 9 ára gamla havnargentan Björg Poulsen.

Farcon hevur tilrættað framleiðsluna av bandi og flogu, og stendur fyrri søluni.

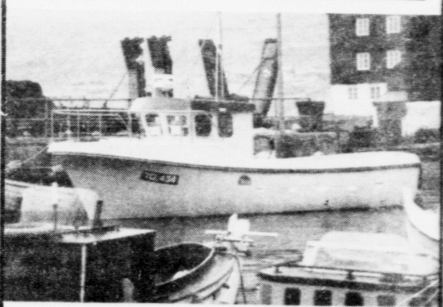
Tað er Torben Kjær, sum hevur sett út tónleikin. Karsten Wolstad hevur staðið fyrri tónleikaframleiðsluni hjálptur av Jóhannes á Rógvi Joensen.

Band og flogur av tónleikaverkinum »Tornið við heimsins enda« kemur í handlarnar mánadagin 15. januar, føðingardag William Heinesens.

ÚTRÓÐRARBÁTAR

SCANIA 32

STARLET 32

Prisur ab. Esbjerg

kr. 498.000,-

Sera lagalig figging yvir 15 ár

Vit selja eisini nýggjar motorar frá 20 til 500 HK við lagaligari figging

Motor Marine

Tlf. 146 29 ella 05 15 20 07